

többi négy járás szolgabírái erélyesebb és fokozat-
tabb tevékenységre utasítottak, ellenesetben a tör-
vény szigorú ellenük is alkalmazásba vétetik.

A megyei közegészségi viszonyok a múlt hó-
ban kielégítőek voltak. Szorványosan a pokolvar
merült fel Nyíri községben, a Vilyi-pusztán és
Holloháza, leginkább, lépvészben elhullt marha
husa élvezése folytán. Mérgezési esetek gombák
élvezete által idéztettek elő. Gyors orvosi segély
e mérgezés hatását ellensúlyozta. Rozgonyban
bujasenyvi esetek fordultak elő. Állatok közt a
lépvész s az üszögös toroklob uralkodott.

A főorvosi ezen jelentés alapján a megyei
alispán utasította, hogy a marhavész keletkezését
nyomoztassa, a terjedés megakasztása és a vész
elfojtása iránt intézkedjék és a legközelebbi ülés
elő jelentést tegyen.

Az árvaügyi előadó múlt hóra vonatkozó je-
lentése tudomásul vétetett.

Tudomásul szolgál Szempák Ignác eperjes-
egyházmezei kanonoknak a megyére nézve főtan-
felügyelővé lett kinevezése, nemkülönben, hogy
a tanfelügyelő telepítvényes községekben való bir-
tokrendezések alkalmával örködjék, ne-hogy a köz-
ségi iskolai alap-vagyton megrövidítenessék.

A közmunka s közl. min. rendeletét is, hogy
jövőre a vasúti gőzkazánokat a vasúti és hajózási
főfelügyelőség vizsgálja, a bizottság tudomásul
vette.

Néhány, egész folytán megkarosult megyei,
lakos a közmunka terhe alul fölmentetett.

A buzafalvai kaviestelep megszerzése iránt a
m. ministeriumtól a kisajátítási jog engedélyezése
kérelmeztenni határozatott.

Alsó Metzenzél városának hidépítés címen
208 frt. 31 kr. utalványoztatott.

Egy vasúti útjáró Sziaan való szükséges vol-
tának fölvétele iránt küldöttség kiküldése — s a
Gárbócezon állítandó vasúti állomás iránti tárgya-
lásra való határidőül aug. 21-ének kitűzése ha-
tározatott.

Több min. rendeletnek, melyekben a megye
területén átvonuló államutak javítására hitel nyí-
tatik, tudomásul vétele s Gedeon Mátyás számára
6320 frt. kiutalványozása után az ülés befejeztetett.

Az abaujmezei közg. bizottság em- lítés érdemlőbb intézkedései

az 1868. 38. t. e. és az 1876. 28. t. e. végrehajtása tárgyában.

1. A községi faiskoláknak gondozására szol-
gabírák útján a községek oly módon lettek uta-
sítva, hogy nemcsak a berendezésre, kiterítésre és
fentartásra ügyeljenek, de egyúttal terjeszték ki
figyelmüket arra, hogy a tanuló ifjuság a munká-
latokban részt vegyen, a felnőttek pedig fácskákat
ültessenek a község üres területén. A siker sze-
rény várakozásnak is alig fog megfelelni. A köz-
nép e téren oly indifferens, hogy csak a legszigor-
rub rendszerabályok alkalmazása után várhatni
kell a sikert. Ha a községek előjárói ezental is
vétkes hanyagságot tanusítanak, a bizottság
erélyes közreműködésével a törvény szigorának al-
kalmazását köteleességének fogja ismerni a tanfel-
ügyelő.

2. A tankötelesek nyilvántartása ügyében a
t. bizottság a szolgabírák útján a községek előjár-
jait utasította a kellő intézkedések megtételére.
Tekintettel a kezdet nehézségeire az eredmény
kedvező.

3. A tanítók fizetésének rendes kiszolgálta-
sára is kiterjeszté figyelmét a bizottság és
több ízben a szolgabírák útján a köteleességét nem
teljesítő község ellen a törvény szigorát alkalmazza.
Miatán tapasztalásból állítható, hogy egyes közsé-
gek makacsodásból vonakodnak a tanítói fizetést
kiszolgáltatni, azért jövőre nézve a bizottságnak
erélyes intézkedései csak úgy fognak sikert aratni,
ha kiválóan a hanyag, sőt tudatosan makacsodó
községi előjáró ellen fordítandja a törvény szigo-
rát és első ízben azt sújtandja.

4. A házi-ipar fejlesztése, illetőleg megho-
nosítása érdekében a bizottság minden kitelhe-
tőt megtett. A ministeriumnál egy pót-tan-folyam-
nak megtartását indítványozta, egy selyemtermelő
szövetkezetnek életbe léptetését pedig melegen tá-
mogatta. A pót-tan-folyam megtartását a ministerium
el nem rendelte, miután erre alappal nem rendel-
kezik, de a selyemtermelés előmozdítására, a tan-
felügyelő fölterjesztése folytán kinevezni méltóz-
tatott Sóvári Soós Sándor urat vándortanítól
Abauj-, Torna- és Zemplénmegyékre. Miatán Soós
urnak lankadhatatlan buzgalma a selyemtermelés
terén elég biztosítékot nyújt működésének eredmé-
nyére nézve s miután a selyemtermelési szövetkezet
a kedvezőtlen idők dacára mégis támogatni leend
képes nevezett vándortanítót üdvös működésében ;
a legszebb reményekre jogosítva e téren, szép si-
kernek nézhetni eléje.

5. A közigazgatási bizottság kezdeményezése
folytán megalakított Abaujmezei népnevelési
bizottsága is, és tekintettel a tagok ismert ügy-
buzgóságára, ezen bizottságnak működésétől is a
legszebbet várhatni.

6. Néptanítóink felekezeti különbség nélkül
szomszéd tornamegyebeli kartársaikkal egy test-
vér együletben egyesültek. Az abauj- és torname-
gyei tantestület tagjai érvényre akarják emelni az
egyesülés eszméjét. Együleti összejöveteleiken a pae-
dagógia teréről oly kérdéseket tűznek ki megvita-
tás tárgyává, amelyek a modern tudomány terjesz-
téséhez, másrészt önmaguk továbbképzéséhez is
lényegesen elősegítik, sőt sok és fontos kérdésben
együttesen színt vallhatnak. Alig egy éve, hogy az
egylet megalakult; eddigi működése után, ha taní-
tóink tömörülten támogatni fogják azt, bátran re-
melhetjük, hogy legközelebb máris nemes igyeke-
zetének szép tanúbizonyosságát fogja nyújtani.

7. A megyei népiskolák állapotának megviz-
sgálás illetőleg megállapítása végett ápril hóban
utrá kelt a tanfelügyelő és hatvan községben meg
is jelent. Ámde a kedvezőtlen időjárás következté-
ben súlyos betegségbe esve, sietve kelle hazatérnie.

Az iskolák berendezése a legszegényebb kö-
veteléseknek sem felel meg sokhelyt. Vannak is-
kolák, ahol sem pad, sem szék, sem asztal, sem
tanszer nem található, a tanító pedig oly képzett-
séggel bír, mely az olvasás határát alig lépi túl.

Hogy a 68: 38. t. e. életbeléptetése után
ez még előfordul, erről a bizottság meggyőződést
szerezhet, ha megtekinti a vendégi g. k. iskolát.

Egy tanodában a fizetés esekély volta miatt
vasúti napszamos alkalmaztatott tanítól, de ez is
eltávozott; és így maga a lelkes volt kénytelen
tanítani. Pedig ha két iskola együvé kapcsolatik
és községivé alakítatik; reudes iskolázásban
részesülne a gyermekesereg.

Meglepő azon ellenszenv, melyet a községi
iskolai intézmény ellen tanusítottak azon egyének
is, akiknek első sorban szent kötelességök a nép-
nevelési ügyet felkarolni. Hogy azonban megyénk-
ben szép számmal oly iskolák, oly tanítók is van-
nak, akik a törvény kellékeinek megfelelnek, azt
talán állítani fölösleges; de örömmel kell még
kiemelni azon tapasztalatot is, hogy az idegenajku
népiskolákban több-helyütt az államnyelv tanítása
sikerrel eszközöltetik. Vannak oly intézeteink is,
amelyekben a vezetők buzgalma folytán hazánk
alkotmányra iránt való ragaszkodás érzete szép si-
kerrel fejlesztetik a zsenge szívekben.

A 68: 38. t. e. szerint a tanító nyilvános
iskolánál történt rendes megválasztása után csak
vétség, vagy alkalmatlanság folytán mozdítható el
hivatalából.

Ezt a törvény világosan rendeli a 138. §-ban.
Ámde az izr. orthodox hitközségek a törvényt nem
akarják elősmerni és a tanítókat egy évi felmon-
dás mellett alkalmazkák és így a törekvő izraelita
tanító folytonosan ki van téve azon eshetőségnek,
hogy ok nélkül hivatalát veszti. Ezen eljárás szük-
keblőségét jellemezni talán fölösleges. Az illeté-
kes kitérősek előjáróit méltán sújthatja és sújtja
is a tanügy barátainak erkölcsi rosálása; de a
bizottság ezen kívül reabizott hatalmánál fogva
igyekezzék fog ezen visszaélést megszüntetni, mi-
helyest erre kellő felszólalások okot szolgáltatnak.
Addig is felhatalmazta a tanfelügyelőt, hogy a
netán törvénytelenül intézkedő izraelita-hitközség
ellen a tanfelügyelő azonnal a törvény szigorát
alkalmazhassa.

V e g y e s e k .

— A városi közg. bizottság a kassai közkor-
házi bizottság múlt félévi jelentése folytán, e hó
9-én, határozta, hogy a m. ministerium megkere-
sendő, mikép az abaujmezei betegápolási alapot
terhelőleg illető 4000 frt. megtérítése iránt sür-
gösen intézkedjék. — Farkas Erzsébet feltolyamodá-
sát szabályellenesen gyakorolt koresmáltatás miatti
megbírságotlata ellen elutasította. — A több
megyében eszközött katasteri fölvételekre vonat-
kozó munkák megszerezhetése iránti ministeri
kihirdetés közzététele fölül határozott. — Azon
min. rendeletet, hogy jövőre a vasúti gőzmozdo-
nyokat a hajózási főfelügyelőség vizsgálja, tudomá-
sul vette; valamint azon rendeletet is, hogy a
város területén átvonuló államútra szükséges
fedanyag beszerzésére 1800 frt. lesz a bizottság
által kiutalványozandó. — A Dely Mátyás 20
frtuyi megbírságotlata és a nála való szesz-el-
kobzást megállapító másodfoku végzést jóváhagyta.
— A városi közigazgatás múlt havi állapotáról,
az árvaöntár megvizsgálatajáról, az árvaügyek-
ről és az adó-behajtásról szóló jelentéseket tudomá-
sul vevén, határozta, hogy a polgármester az
adó-behajtást folyvást erélyesen szorgalmazza s
haladéktalanul hívja fel a városhatósági küldöt-
tség elnökét az 1875. évi adóhátraléki munkálatok
megkezdésére. Fabinyi Gyula, Tobiás Endre taní-
tók és Tobiás Endréné tanítónőt véglegesítette.
— A f. hó 25. és 26-án tartandó tanítóválasztás-
ra dr. Verédy Károly tanfelügyelőt a bizottság
megbízottjakép kiküldötte. — Az iskolai rendtar-
tást a ministeriumhoz pártolólal felterjeszteni ha-
tározta. — Gedeon Mátyásnak 660 frtot utalvá-

nyozott. — A Hernád által okozott károk elhári-
tása végett készült javaslatok közgyűlés elé át-
tenti, végre a június havi takarmányi középárakra
vonatkozó kimutatást is a jóváhagyási záradékkal
előtáni határozta.

— *Mennyiben megyei főorvosi jelentés által is tény-
nek bizonyult, hogy a pokolvar lépvész miatt elhullt
marha husának étkezésre való felhasználása folytán
ütött ki megyénkben, a megye alispánja Comárony-
Lázló, szigorú körrendeletet tett közzé, meghagyva a
szolgabíráknak, hogy a mészárosokat utasítsák, hogy
ügyeljenek fel arra, mikép elhullott marhák husa
sehol ki ne mérassék. Azok, kik ez ellen vétési
merészkednének, 100 frtuyi bírsággal, vagy ennek
megfelelő fogsággal fognak kerlelhetlenül megbün-
tettetni.*

— *Megbízható forrásból vett értesülés szerint
a helybeli jóhírű gépészeti szaktanoda 1-ső osztá-
lya ez-ideig igen látogatott lesz. Minthogy pedig
számszerint csak 26 növendék vétethetik, fel s az
e számon fölül jelentkezőktől az igazgatóság kény-
telen a fölvetelt megtagadni; a t. e. szüléket és
gyámokat figyelmeztetni bátorokodunk, hogy azokkal,
kiket ez intézetbe szántak, idej-korán, mindeneset-
re még e hóban, jelentkezni siessenek.*

— *A helybeli gépészeti szaktanoda igazgató-
sága e héttől kezdve a magyar kir. gazdasági in-
tézet telkén egy legújabb-szerkezetű esőológéppel
dolgoztat. E munkánál nemesak intézeti növendé-
kek, jelenhetnek meg, hanem bárki is, ki a munka
iránt érdeklődik, szívesen láttatik. Figyelmeztetjük
erre t. közönségünket.*

— *Hiteles forrásból tudomásunkra jutott, hogy
a kassai szegény tanulóifjakat segélyező-egylet, — mely által
1868. évtől 1873. év végeig 165 szegény sorsu,
nagyobb részben jóra való és szorgalmas ifjak, kik
közül azóta sokan különféle pályán alkalmazást
nyertek s hazánk hasznos polgáraivá lettek, az ál-
tala fentartott tápintézetben táplálékkal elláttattak, —
a folytatkozó pártfogás következtében egy időre be-
szűntetett tápintézetét — azon reményben; hogy jövőre
egy a helybeli, valamint a környéken lakó ember-
barátok, kiket az isteni gondviselés oly állapotba
helyezett, miszerint ily nemes célra időnkint egy
pár forintot áldozni nemesak képesek, hanem haj-
landók is, segélyüket megvonni nem fogják, — vis-
szállítani szándékozik. Ezen egylet 1874. évtől —
mint az évenkénti főiskolai értesítvényből kivehető
— 6—8 szorgalmasabb, szegénysorsu ifjut pénz-
beli segélyben részesite. Minthogy a közelebb
lefolyt években, a tanulni-vágyó, szegény-sor-
su ifjak folyamodásai nagyban megsaporodtak;
az egyletnek, *Istenbe s jobb emberek részvételben s
támogatásában helyzett bizalommal, a tápintézet vis-
szállitásának módjáról gondoskodni kellett.**

— *A városunk színháza ódondiszleteinek
ujakkal való helyettesítése végett mekvántató költ-
ségek fedezésére műkedvelői előadás fog tartatni. Ez
előadások elsőjét a rendező-bizottság f. hó 18-ára
tűzte ki. A bizottsággal együtt mi is tisztelettel ké-
rünk fel minden műbarátot, hogy e 3 előadást buzga-
lommal pártolni s azok sikerét anyagilag és szelle-
mileg előmozdítani sziveskedjenek.*

— *Rövid hírek: — Az abaujmezei közigaz-
gatási bizottság e hó 16-án rendkívüli ülést fog
tartani. A tanácskozás tárgyát a félévi jelentés
megállapítása és felterjesztése képezi. — A kassai
reáliskolánál a francia-nyelv tanszéke megüresedett.
Erre a min. pályázatot hirdet. A folyamodványok
f. hó 31-ig nyújtandók be a kerületi főigazgatóság-
nál. — *Hasonlóképp* üresedésben van a helybeli polg.
tanodánál is a természetudományok tanszéke. Bő-
vebb felvilágosítás hirtetési rovatunkban olvasható.
— *A Werin-féle stereoscopy műkiállítás az István-
hid közelében igazán érdemes a megtekintésre. — A
„K. Z.“ tályai r. l. panaszkodik, hogy a hegyal-
jai kis városok igen kihalnak, a borkereskedés pang
s ez a szőlőművelés elhanyagolását okozza. Ajánl-
ja a hegyaljai szőlő-birtokosoknak Mathiasz János
kassai szőlő-termelő csemege-szőlőszerte tanulmá-
nyozását. — A Klein Emil kereskedő elleni esőd-
ben a hitelezők összejövetelére f. é. sept. 10. 11.
és 12. napjai vannak kitűzve. Perügyelő s ideig-
lenes tömeggondnok Hedry Lőrincz kassai ügyvéd;
a *Grósz Lázló* tornai kereskedő elleni esőd-
ben pedig a határidő sept. 24. 25. és 26. napja; per-
ügyelő Major Tiborcz, kassai s ideigl. tömeggondnok
Naményi Pál, tornai ügyvéd. — *Az Erdőghné Hol-
zinger Anna* helybeli leány- tan- ésnevelő-intézeté-
ben (Kovács-utca 16. sz. a.) a beiratások e hó
25-én kezdődnek. Ajánljuk az intézetet a t. szü-
léknek és gyámoknak. *Benlők növendékek teljes
ellátás- és oktatásra évi 380 frtért fogadtatnak el.*
— *A m. kormány új pénz-levélborítékokat boesát
ki, melyek úgy vannak elkészítve, hogy lehetőleg
akadályozzák a levélnek tartalmától való megfoszt-
hatását. Egy-egy darab ára 1 kr.***

— *Gönczy Pál* ministeri tanácsos s a párisi
kiállítás-rendező orsz. központi bizottság tagja a
tanügy barátaihoz levelet intézett, melyben a vég-
ből, hogy a jövő-évi világtárlaton a nevelés és
oktatás ügy terén Magyarország is újabb időkben
tett haladásához illően és méltóan mutathassa fel
eddigi törekvése eredményeit, felkéri a tanügyba-

*) E kedvező fordulatnak igen örülünk. Szerk

Pályázat.

Kassa sz. kir. város polg. iskolájánál a természettudományok, különösen a természetrajz tanszékére pályázat hirdettek. Ezen állomással évi 900 frt. fizetés, 100 frt. tizedéves pótlék s 200 frt. lakpénz van egybekötve. Pályázni szándékozók folyamodványaikat, melyekben az életkor, vallás, végzett tanulmányok, tankepesítés, eddigi szolgálata s a magyar nyelvben tökéletes jártasság okmányilag kimutatandók, az iskolaszékhez címzetten, ha szolgálatban vannak előjárásuk után minősítvényi táblázat kíséretében, különben közvetlenül f. évi aug. hó 23-ig alulírtához beadni s ugyanazon hó 25. és 26. napjain tartandó próbaelőadásra megjelenni tartoznak. A megválasztott csak jó sikerrel kiállott próbaidő után fog hivatalában végleg megerősíteni, mely próba idő azok részére, kik valamely nyilv. iskolánál töltött legalább 3 évi folytonos gyakorlatot igazolni képesek, csak egy-, különben pedig 3 évben van megállapítva. Tankepesített folyamodók hiányában ezen állomásra évi 700 frttal díjazott helyettes tanár fog alkalmaztatni.

Kelt Kassa sz. kir. város iskolaszékének, 1877. évi aug. hó 6-án tartott üléséből.

Szikay Lipót,
iskolaszéki elnök.

76 —1

Ballaun János,

szabómester

Kassán, (apáca-utca, Dorner-féle ház)

ajánlja a n. é. közönségnek, valamint a katonatiszt önkéntes uraknak, az itteni forgalomban már évek óta fennálló 71 3-2

szabóműhelyét

polgári öltönyöknek a legújabb divat szerint, valamint

katonai egyenruháknek,

ugyszintén **urassági cselédek** számára való s szigoruan a megrendelés és kívánság szerint kiállítandó **inasi-öltözékeknek a legjutányosabb árak mellett elkészítésére.**

Öltönyök — ha kívánatik — **ön-vásárolta** szövetekből is készíttetnek a **legolcsóbb árért.**

Minden megrendelés a leggyorsabban fogantatosítottatik.

Ifj. SCHWARZ SALAMON

Kassán, főutca 56. sz., a színházépület átellenében.

A helyiségek kiürítése miatt, Bécsben és a külföldön eszközölt nagy bevásárlásaim folytán gazdagon felszerelt **s a „versenyhez” című első bécsi bu-tor-bazárból**

és saját készítményeimből álló

pompás asztalos-, kárpitos- és vas-butorok,

legújabb minta szerint készült **roppant nagy minta-készletem**, valamint mindennemű **tükrök, ablakfödézetek** (Carnissen) és **olajfestmények**

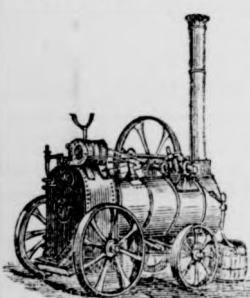
bámulatos olcsón, gyári áron alól, **jótállás mellett eladatnak.**

Teljes menyasszonyi-felszerelések kiállítása **kiállón és olcsón a leggyorsabban eszközöltetik.** — **Butorok** előnyös feltételek mellett **részletfizetésekre** is szolgáltatnak és **ujítás végett** is átvételnek. 70 6-2

Kézi- és csiga-cséplőgépeket

általában a tavaly óta oly nagy hirre jutott

szállitható oszlop-csiga-cséplőberendezést

Buxbaum E. től Augsburgban, mely 1-2 lóerőre rendkívüli eredményt mutat föl; továbbá az 1-ső jutalmi-díjjal kitüntetett

vető-gépeket

Kühne E. mosonyi gyárból, ajánlja — valamint mindennemű és gyártmányu

mezőgazdasági gépeket is

ajánl

Berger Armin Kassán

Iroda: főutca 7.

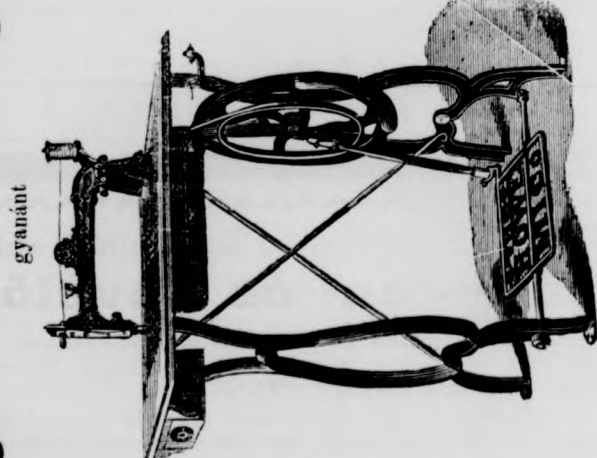
56 12-7

Raktár: Barkóczy-utca.

Öt évig tartó jótállás.

legjobb varrógépe

A világ

Részletfizetésekre is.

Varrási munkák fővállaltatnak, kellően és gyorsan fogantatosítottatnak és olcsón számítottatnak.

a Howe Machine-Company limited fiókja

Kassán, forgács-utca 9. sz. a.

az eredeti amerikai Elias Howe-féle varrógépeket

családok és minden varrási munkával foglalkozó iparosok számára.

Más varrógép-rendszerek kiváló gyártmányainak is válogatott rakható, hol egyes alkatrészek, géphez való tűk, olaj stb. is kaphatók, ugyszintén

redőző-gépek

lábbal való hajtatásra, melyen naponként 3000 méternyi redőzhető.

Redőzni való munkák átvételnek.

Nem használható varrógépek kicseréltetnek. Javítások is olcsón eszközöltetnek. Gőngyölés és oktatás ingyen.

Mayer J.,

mechanikus és művezető.

72 5-3